24-мĕш çул тухать. Хакĕ 15 пус.

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

1941
СЕНТЯБРЬ
3
ЮНКУН
207 (5922) №

Чăваш Коммуни

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ.

Хурçă пек çирĕп дисциплинăшăн

Канаш станцинчи депора ĕçлекенсем васкавлă заказ илнĕ. Мирлĕ вăхăтра пулсан, çак заказа пурнăçа кĕртме сахалтан та эрне е икĕ эрне кирлĕ пулнă. Депора ĕçлекенсем, Белоусов, Журкин, Гуськов коммунистсем пуçарнипе, депоран тухмасăр 15—16 сехет ĕçлесе, ответлă заказа хăвăрт туса панă. Чугунçул станцинче, депосенче, предприятисенче ырми-канми ĕçлесе, тĕрлĕ заданисене кĕске срокра пурнăçлакан рабочисем, работницăсем çĕршерĕн шутланаççĕ.

Çак примерсем производствăллă заданисене пурнăçланă чухне ĕççыннисем хурçă пек çирĕп дисциплинăллă пулнине кăтартаççĕ. Çакăн пек çирĕп дисциплина совет патриочĕсен кăна пулма пултарать. Çак дисциплина вăл — вăрçă вăхăтĕнчи дисциплина.

Дисциплина тата организованность — тăшмана çĕнтермелли тĕп условисенчен пĕри. Совет халăхĕ отечественнăй аслă вăрçа туса пынă чухне хурçă пек çирĕп дисциплина тата çирĕп организованность кирлĕ. Партипе правительствăн директивисемпе кăтартăвĕсене, вырăнти влаçсен распоряженийĕсене пĕр сăмахсăр, кĕске срокра, мĕнпур йывăрлăхсене çĕнтерсе пурнăça кĕртмелле.

Отечественнăй аслă вăрçă кунĕсенче совет халăхĕ: тылра та фронтри пек ĕçлемелле, текен лозунг кăларса тăратрĕ. Пирĕн рабочисемпе работницăсен, колхозниксемпе колхозницăсен ăнланăвĕ çинче никĕсленсе тăракан хурçă пек çирĕп дисциплина тыла тĕреклетет, Хĕрлĕ Çарăн вăйне темиçе хут ӳстерет. Пирĕн тыл мĕнчухлĕ çирĕпрех пулать, тăшмана çĕмĕрсе тăкмалли вăй çавăн чухлĕ ӳссĕ пырать. Хамăрăн мĕнпур ĕççене вăрçă вăхăчĕ хушнă пек çĕнетсе урăхлатмалли никĕс — пур çĕрте те дисциплинăна çирĕплетни, ĕççыннисен тăван çĕршыв умĕнчи ответлăхне ӳстерни пулса тăрать.

Пирĕн предприятисене çĕнĕ кадрсем пыраççĕ. Фронта мобилизациленисен арăмĕсем, аппăшĕсемпе йăмăкĕсем, çамрăксем станок çинче ĕçлеме предприятисен цехĕсене пыраççĕ. Çак çамрăк кадрсем производствăра лайăх квалификаци илесшĕн, техникăна вĕренесшĕн, тулли, хаклă кадровиксем пуласшăн тăрăшаççĕ. Çак ĕçре вĕсене хозяйственниксен, парти тата профсоюз организацисен куллен пулăшмалла. Çамрăк рабочисене производствăллă ĕç çине социализмла пăхма вĕрентмелле, ĕçре дисциплинăллă пулма кирли, хушнă ĕçе пĕр сăмахсăр тума кирли çинчен каласа ăнлантарса памалла. Çак ĕçре партипе комсомол тата профсоюз организацисен ролĕ уйрăмах пысăк. Вĕсен çамрăк рабочисене ĕç çине социализмла пăхма, хурçă пек çирĕп дисциплинăллă пулма вĕрентесси çине уйрăмах тимлĕн çавăрăнса пăхас пулать.

Ватă рабочисем дисциплинăна çирĕп пăхăнма вуншар çул хушшинче вĕреннĕ. Пирĕн рабочисем вăрçă вăхăтĕнче хăйсене шеллемесĕр ĕçлеççĕ. Партипе правительство панă заданисене кирек мĕнле пулсан та тултарма тăрăшни рабочисен вăйне питех те ӳстерет. Патриот-производственниксем васкавлă заказсене хăвăрт пурнăçлама предприятирен, цехран тухмасăр 15—18-шар сехет ĕçлеççĕ. Çакă ĕнтĕ вăрçă вăхăтĕнчи ăнланулă дисциплинăн тĕслĕхĕ пулса тăрать.

Çакнашкал примерсем тăрăх, ĕçри героизмăн нумай примерĕсем тăрăх кашни рабочие дисциплинăллă пулма, хушнă ĕçе пĕр сăмахсăр пурнăçлама, большевикла стильпе ĕçлеме вĕрентмелле.

«Тылра та фронтри пек ĕçлемелле!» — тенĕ лозунг дисциплинăна пăсакансене, производствăри йĕркесĕрлĕхе хирĕç, ĕçри ответсăрлăха хирĕç пĕр хĕрхенмесĕр кĕрешме хушать. Хальхи вăхăтра пирĕн предприятисен продукцийĕ çĕршыв оборонине тĕреклетме, Хĕрлĕ Çарăн вăйне тĕреклетме, тăшмана çĕмĕрсе тăкас ĕçе пулăшма каять. Дисциплинăна пăсакан сын продукци нумайрах кăларма чăрмантарать, оборона тĕрекне хавшатать.

Дисциплина мĕнпур производствăллă пурнăçра çирĕп пулмалла. ВКП(б) Пĕтĕм Союзри XVIII конференци технологи дисциплинине пăхăнма, продукци пахалăхне лайăхлатма, оборудованисемпе, чĕртаварсемпе тирпейлĕ усă курма хушса хăварнисене большевикла тимлĕхпе пурнăçлани хальхи вăхăтра уйрăмах пысăк вырăнта тăнине кашни хозяйственникăн, кашни парторганизацин тата кашни рабочин асра тытмалла.

Пур çĕрте те çирĕп дисциплина тăвассишĕн тăрăшасси партипе комсомол тата профсоюз организацисен пысăк задачи пулса тăрать.

Сталин юлташ хамăрăн предприятисене пурне те вăйлăн ĕçлеттерме, тĕрлĕ продукци туса кăларассине вăйлатма хушать. Тылри çирĕп дисциплина, фронта мĕн кирлине пурне те туса паракан тыл Германи фашизмне çĕнтерме пулăшать.

Совет самолечĕсем Берлин районĕ çине, Кенигсберг, Данциг тата Мемель çине вĕçсе пыни

Сентябрĕн 1-мĕш ыран тенĕ чух çĕрле Совет самолечĕсем Берлин районĕ çине, Кенигсберг, Данциг тата Мемель çине вĕçсе пынă.

Берлинри, Кенигсбергри, Данцигри тата Мемельри çар объекчĕсемпе промышленность объекчĕсем çине вут чĕртекен тата фугаслă бомбăсем пăрахнă. Çӳлтен асăннă хуласенче пуринче те пушарсем тата взрыв пулни палăрнă.

Пирĕн самолетсем пурте пĕр самолетсăр пуçне, хăйсен базине таврăннă.

Иранра вăрçă ĕçĕсене чарса лартни çинчен

ССР Союзĕпе Англи, ку пĕр енчен, тата, тепĕр енчен, Иран хушшинчи конфликта йĕркелесе ярас тĕлĕшпе каласусем пулса пынă май, Советăн Иранри войскисене малалла куçса пымашкăн чарăнма приказ панă.

(ТАСС).

Англи войскисем Иранра малалла куçса пыни

ЛОНДОН, сентябрĕн 1-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви Симларăн Англи штабĕ кăларнă коммюникене парать, унта çапла каланă: Англи войскисем августăн 30-мĕшĕнче Иранăн ... пайĕнче Хамадана кĕнĕ. Хулара пĕтĕмпех лăпкă. Вырăнти чиновниксемпе учрежденисем англичансене пулăшу панă. Августăн 31-мĕшĕнче Англин тепĕр отрячĕ çурçĕрелле 130 километр кайнă. Кăнтăр районĕнче нимĕнле улшăнусем те пулса иртмен. Бендер-Шахпурпа Бендал хушшинчи чугунçул Бендер-Шахпуртан çурçĕререх вырăнĕ-вырăнĕпе сиенленнĕ.

Англипе Германи хушшинчи вăрçă

ЛОНДОН, сентябрĕн 1-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви пĕлтернĕ тăрăх, авиаци министерстви пичетлесе кăларнă коммюникере çапла каланă: Англи истребителĕсем августăн 30-мĕшĕнче кăнтăрла Францине Бельги çыранĕсем çине тата Ла-Манш каналĕн районĕ çине чылай хутчен пыра-пыра тапăннă. Операцисем вăхăтĕнче Англи самолечĕсем противникăн пĕр самолетне те тĕл пулман. Англи истребителĕсем Германи карапĕсене атакăланă тата сывлăшран тапăннинчен сыхланмалли икĕ карапа вут чĕртсе янă. Çыранри оборонăн самолечĕсем Норвеги çыранĕнче противник суднисем çине чылай хутчен пырса тапăннă. Вăтам тоннажлă суднăсенчен пĕрин çине бомбăсем тĕл пырса ӳкнине палăртнă. Çыранри оборонăн виçĕ самолечĕ хăйсен базисене таврăнман.

Англи авиацийĕн ĕçĕсем

ЛОНДОН, сентябрĕн 1-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви Англин Çывăх-Хĕвелтухăçĕнчи сывлăш вăйĕсен командованийĕ кăларнă коммюникене парать, унта çапла каланă: августăн 29-мĕш ыран тенĕ чух çĕрле Англин йывăр бомбардировщикĕсем противник оккупациленĕ Грецири аэродромсем çине вăйлăн пырса тапăннă. Çак операцисем вăхăтĕнче пысăк хăватпа взрыв пулакан фугаслă тата вут чĕртсе яракан бомбăсем 30 тоннăна яхăн пăрахнă, çав бомбăсем противника пысăк сиен кӳнĕ. Вахарнăри аэродрома бомбăсем ангарсем çине тĕл пырса ӳкнине палăртнă, çав ангарсенчен нумайĕшне аркатса тăкнă. Ытти бомбăсене аэродромра ларнă самолетсем хушшине пăрахнă, унта пысăк взрывсем пулнă. Тăватă ангара бомбăсем пăрахса вăйлăн тапăннă, вĕсенчен иккĕшне çулăм хыпса илнĕ. Çавăн пекех тата аэродром варринче ларнă самолетсем хушшине те бомбăсем пăрахнă. Çав каçах Англи самолечĕсем Кипр утравĕ çинчи Гераклионри аэродрома атакăланă. Киренаикăра Англин тинĕс авиаци самолечĕсем Барди çывăхĕнчи складсем çине бомбăсем пăрахнă, унта темиçе пушар тухнă.

Англи самолечĕсем пурте пĕр сиен курмасăрах хăйсен базисене таврăннă.

Совет Информаци Бюровĕнчен

(Сентябрĕн 1-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ)

Сентябрĕн 1-мĕшĕнче пирĕн войскăсем пĕтĕм фронтра противника хирĕç çапăçусем туса пынă.

Пирĕн авиаци противникăн мотомехчаçĕсене, пехотине тата артиллерине йышлăн пыра-пыра çапнă тата унăн аэродромсенчи авиацине пĕтере-пĕтере тăкнă. Малтанлăха палăртнă тăрăх, августăн 30-мĕшĕнче сывлăшри çапăçусенче нимĕçсен 31 самолетне персе ӳкернĕ. Пирĕн 16 самолет пĕтнĕ.

* * *

Д. хули патне пымалли çулсем çинче полковник Пушкин ертсе пыракан совет танкисчĕсем фашистсен 50 танкран тата пехота ларса пыракан 200 автомашинăран тăракан мотоколоннине çĕмĕрсе тăкнă. Тăшман танкĕсене совет артиллерийĕ кĕтсе илнĕ. Засадăри флангсенче контратака тума хатĕрленсе çитнĕ пирĕн йывăр танксем тăнă. Пеме палăртса хунă вырăнсенче нимĕçсен колонни курăнсан, ун çине пĕр вăхăтрах артиллерирен тата йывăр танксен орудийĕсенчен вăйлăн пеме пуçланă. Фашистсен темиçе машинине вут хыпса илнĕ. Тăшманăн колонни çине советăн йывăр танкĕсем ывтăннă. Пĕрремĕш атакăра нимĕçсен çăмăл тата вăтам машинисене 20 машина çĕмĕрсе тăкнă. Нимĕçсенчен туртса илнĕ икĕ танка пирĕн боецсем тыла илсе кайнă. Çĕрле красноармеецсен группи çапăçу хирне каялла таврăннă та фашистсен çĕмрĕк машинисене пурне те взрыв туса сирпĕтсе янă.

Разведка пĕлтернĕ тăрăх тата тыткăна лекнисем каласа панă тăрăх, Д хули патĕнчи çапăçусенче нимĕçсен 1000 салтака яхăн вилнĕ, вĕсен 99 танкне, 100 автомашинине, 60 противотанковăй орудине, 10 бронемашинине, 50 мотоциклне, вуншар миномётсемпе пулемечĕсене пĕтерсе тăкнă. Пирĕн чаçсем туртса илнĕ трофейăсем хушшинче — тăватă орудиллĕ батарейăн пĕтĕм составĕ, тĕрлĕ калибрлă темиçе тупă, нимĕçсен 275-мĕш танковăй полкĕн штаб автобусĕ тата унта пулнă тĕрлĕ документсем.

* * *

Фашистсен самолечĕсем пирĕн Н-ски çар объекчĕ çине бомбăсем пăрахма 18 хут ăнăçсăр хăтланса пăхнă. Капитан Лукошкинăн чаçĕнчи зенитнăй батарейăсем, объект патĕнче тата ун патне пымалли çулсем çинче вырнаçса тăраканскерсем, тăшман бомбардировщикĕсене объект патне пыма памасăр вăйлăн персе тăнă. Объект патĕнче 5 километртан çывăхрах вырăнта противникăн пĕр самолечĕ те бомбăсем пăрахма пултарайман. Объект çине вĕçсе пынă вăхăтра зенитнăй батарейăсем фашистсен 16 бомбардировщикне персе ӳкернĕ. Лейтенант Сторожевăн, кĕçĕн лейтенантсен Топорковпа Жемчужниковăн батарейисем уйрăмах ăнăçлă кĕрешнĕ. Сторожев юлташăн орудийнăй расчечĕсем противникăн 8 самолетне персе антарнă.

* * *

Совет хĕрарăмĕсем фронт çывăхĕнчи районсенче чи кирлĕ нумай вырăнсенче паттăрран тата хăйсен пурнăçне шеллемесĕр ĕçлеççĕ. М. чугунçул станцийĕ çине фашистла парашютистсен отрячĕ тапăннă. Станцири дежурнăй К. Я. Демидова юлташ диверсантсене хĕçпăшалпа отпор парассине хăюллăн пуçарса пынă. Ручной пулеметран темиçе черетпе персе, Демидова юлташ фашистсен виçĕ салтакне персе вĕлернĕ. Диверсантсем вăрманалла чакнă. Тул çутăлас умĕн истребительнăй батальон боецĕсем нимĕçсен ытти парашютисчĕсене пĕтерсе тăкнă.

Тăшман самолечĕсем Н. хули çине вĕçсе пынă чухне базăри станцин телефонисткисем Вихорева тата Суворова юлташсем паттăрлăхпа чăтăмлăхăн образецне кăтартнă. Бомба ӳкнипе телефон станцийĕ вырнаçнă çуртăн пĕр пайĕ çĕмĕрĕлнĕ. Станци вырнаçнă пӳлĕмсенче чӳречесем туха-туха ӳкнĕ тата штукатурка çĕмĕрĕлнĕ. Вихорева тата Суворова телефонисткăсем хăйсен вырăнне пăрахса кайман, вĕсем малалла ĕçленĕ.

Ленинград облаçĕнчи Н. поселокне фашистсен войскисем пырса кĕнĕ. Бандитсем çуртсене тивертсе янă та çаратма тытăннă. Вырăнти перекет кассин заведующийĕ А. А. Баранова юлташ кассăра пулнă хаклă япаласене пурне те хăвăрт пуçтарса илнĕ, тăшман вăйлăн персе тăнине пăхмасăр, япаласене поселокран илсе кайнă. Паттăр патриотка государствăн хаклă япалисене çур миллион тенкĕлĕх ытла çăлса хăварнă.

* * *

Капитан Крашенинников батальонĕнчи разведчиксем нимĕçсен Пфуль майорĕн — Житомир облаçĕнчи нимĕçсем оккупациленĕ район центрĕсенчен пĕрин коменданчĕн районри партизанла движени çинчен калакан докладнăй запискине илсе пыракан нимĕç мотоциклистне ярса тытнă. Аяларахра çав запискăран хăшпĕр сыпăксене илсе кăтартатпăр: «Икĕ эрне хушши эпир партизансен отрячĕсене шырарăмăр. Тăватă самолет пĕтĕм район тăрăх вĕçсе тухрĕç. Опытлă офицерсем ертсе пынипе, темиçе отряд вырăнти мĕнпур вăрмансене, çӳллĕ вырăнсемпе çырмасене тĕрĕслесе тухрĕç, анчах пиçта та партизансен отрячĕсене тупаймарăмăр. Çапах та, диверсисем тăвасси тата пирĕн çынсене вăрттăн вĕлересси чарăнмасть кăна мар, тата, пачах урăхла, вăйлансах пырать. Юлашки вунă кун хушшинче Глейфер лейтенанта, Треппер лейтенанта, Нейрат, Берг, Угнер унтер-офицерсене тата 12 салтака вĕлерчĕç. Нумай йышпа обыск тунисем нимĕн патне те илсе пыраймарĕç. Çак вăхăт хушшинчех пысăк тата пĕчĕк пушарсем 11 хут пулчĕç. Вĕсенчен пиллĕкĕшĕ пысăк сиен кӳчĕç: Осичкири нефтебаза, Концебари продовольстви склачĕ, Чемирпольри боеприпассен склачĕ, Савраньри арман тата Каменоватари йывăç кĕпер çунса кайрĕç. Пушар тăвакан çынсене пĕрне те тупса палăртма май килмерĕ».

* * *

Тыткăна лекнĕ салтаксем нумайĕшĕ кăтартса панинчен Румыни çарĕнче фашистсене хирĕçле шухăш-кăмăлсем ӳссе пыни курăнать. 63-мĕш артиллери полкĕн тыткăна лекнĕ салтакĕ И. Маджару çапла каласа панă: «Нимĕçсем хăйсене питех те ирсĕррĕн тыткалаççĕ. Нимĕçсен кашни салтакех хăйне румынсен хуçи тата командирĕ тесе шутлать. Нимĕçсем пирĕнтен мăшкăлаççĕ, хăйсем пире курайманнине уççăнах каласа параççĕ. Румыни салтакĕсем нимĕçсем çине тарăхаççĕ». Румынин 35-мĕш полкĕн салтакĕ Пяпок каласа панă тăрăх, наступлени тунă чухне офицерсем Румыни салтакĕсене пулеметран пересси пе хăратса пыраççĕ. Румыни салтакĕсене питех те начар тăрантараççĕ. Нимĕçсем румынсенчен çăкăра туртса илеççĕ, Румыни халăхĕпе салтакĕсем вăра выçă лараççĕ. 15-мĕш дивизири 10-мĕш полкăн салтакĕ П. Михалеску çапла каласа парать: «Антонеску Румыни салтакĕсене вĕлерсе пĕтерме Германие сутрĕ. Румыни салтакĕсем Совет Союзне хирĕç вăрçасшăн мар». Салтаксен çакăн пек шухăш-кăмăлĕсем Румынин çарĕн командованине шиклентереççĕ. Дивизи штабне янă донесенире, пирĕн чаçсем тытса илнĕскерĕнче, 15-мĕш пехотнăй дивизири 103-мĕш полкăн командирĕ çапла çырать: «Салтаксем мĕнпур чеелĕхпе усă курса çапăçуран пăрăнма тăрăшаççĕ, вĕсем ушкăнсемпе тата пĕчченшерĕн хĕçпăшала пăрахаççĕ те тыткăна парăнаççĕ. Ĕнер 2-мĕш ротăра хăйсене хăйсем персе амантни çичĕ хут пулнă, нихăшне те шанма çук...»

* * *

Старшина Сушко тата красноармеец Срело нимĕçсен ефрейторне Карл Мейера тыткăна илнĕ. Мейера ухтарнă чухне ылттăнран тата платинăран тунă вуншар шăлсемпе коронкăсем хунă тимĕр коробкăна тупнă. Мейер хăй каласа панă тăрăх, вăл аманнă тата вилнĕ салтаксемпе, командирсен ылттăн шăлĕсене кăлара-кăлара илнĕ. Ылттăнран е платинăран тунă шăлсем пулнă аманнă çынсене фашистсен çак вăрă-хурахĕ çĕçĕпе чиксе вĕлернĕ.

* * *

Отечественнăй вăрçă пынă кунсенче тĕштырă, çĕрулми, çу, çăм тата ытти ялхуçалăх продукчĕсен заготовкисем нихăçан пулман ăнăçлăхпа пулса пыраççĕ. Киргиз СС Республикинчи Ош облаçĕ, Казах СС Республикинчи Кăнтăр-Казахстан тата Джамбул облаçĕсем тырпул тăратмалли çулталăкри плана правительство палăртнă срокран икĕ уйăх малтан пурнăçа кĕртнĕ. Кăнтăрти облаçсем хыççăн, тырпул тăратас ĕç Çĕпĕрте, çĕршывăн центрти тата çурçĕрти районĕсенче те анлăн саралса кайрĕ. Воронеж облаçĕнчи Пискински районри Мичурин ячĕпе тата Крупская ячĕпе тăракан колхозсем тырпул тăратмалли плана темиçе кун хушшинче пĕтĕмĕшпех тултарнă.

Сталински, Запорожски, Мускав тата Сталинград облаçĕсенчи нумай колхозсем, тырпул тăратмалли çулталăкри плана тултарнă хыççăн, государствăна пиншер тонна сĕт-çу продукчĕсем сутаççĕ. Мускав облаçĕнчи Лопасненски районри Молотов ячĕпе тăракан колхоз государствăна 19 пин килограмм сĕт сутнă, Киргиз ССР, Орджоникидзе крайĕ, Ростов, Сталинград тата ытти чылай облаçсем çăм сутăн илмелли çулталăк планне иртерсе тултарнă.

Заем укçине тӳлесе татнă

КОМСОМОЛЬСКОЕ. Альбусь-Сюрбеево ялсоветне кĕрекен колхозсенчи колхозниксем «Виççĕмĕш Пятилетка (тăваттăмĕш çулхи кăларăм) Заемне 10.965 тенкĕлĕх çыръннă. Вăл шутран «Красный кловер» колхоз членĕсем 2.895 тенкĕлĕх çырăннă пулнă. Колхозниксем халь заем укçине пĕтĕмпех парса татрĕç.

П. МАРТЫНОВ.

Совет Информаци Бюровĕнчен

Сентябрĕн 2-мĕшĕнчи ирхи пĕлтерӳ

Сентябрĕн 2-мĕш ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн войскăсем пĕтĕм фронтра противника хирĕç çапăçусем туса пынă.

* * *

Юлашки виçĕ кун хушшинче Хура тинĕс флотĕнчи авиацин бомбардировщикĕсем противникăн порчĕсем çине тата çĕр çинчи войскисем çине темиçе хутчен те пыра-пыра тапăннă. Бомба тĕл пырса ӳкнипе, тăшманăн пĕр çар карапне стройран кăларнă. Тинĕс летчикĕсем çавăн пекех тата 83 танк, 50 ытла автобронемашина тата горючи тултарнă автоцистернăсене нумай пĕтерсе тăкнă.

* * *

Смоленск енче пирĕн чаçсем нимĕçсен 161-мĕш дивизийĕн пехотнăй полкне çĕмĕрсе тăкнă. Полкри ротăсенче 8—9-шар салтак çеç тăрса юлнă. Тыткăна илнĕ рота командирĕ, старший лейтенант Людвиг Роберт каласа панă тăрăх, унăн подразделенийĕ «хĕвелтухăçĕнчи фронта вунă кун каялла Францири Туль хулинчен килнĕ. Ротăра 8 çын çеç чĕрĕ юлнă, вĕсем те пулсан тыткăна лекнĕ». Людвиг Роберт çавăн пекех тата çапла каланă: хĕвелтухăç фронтĕнче калама çук пысăк çухатусем тӳснине пула, Германи командованийĕн оккупациленĕ Францири, Бельгири, Голландири т. ыт. çĕршывсенчи хуласенчен нимĕç гарнизонĕсене ирĕксĕрех илсе кайма тивет. «Туль хулинчи пĕтĕм гарнизона, — тесе калать старший лейтенант, — вырăс фронтне янă. Вăрçă пуçламĕшĕнче кадрти салтаксем вырăнне çав гарнизонсене резервистсене янă, халĕ вара резервистсене те хĕвелтухăçĕнчи фронта яраççĕ, вĕсем вырăнне сывалса çитеймен аманнă салтаксене хăвараççĕ. Çав аманнă салтаксенчен нумайĕшĕн повязкисене те илмен».

* * *

Старший лейтенантăн Стержнев юлташăн роти К. ятлă чугунçул станцине тата рабочи поселока сыхласа тăнă. Станци çуртĕ, водокачка тата пурăнмалли çуртсем çине кунĕпех нимĕç артиллерийĕ персе тăнă. Каçхине фашистсен танкĕсем пырса çитнĕ, вĕсем хыççăн противник пехоти пынă. Танксен истребителĕсем Егоров, Невзоров тата Артюхин красноармеецсем тăшмана хирĕç çапăçма хăюллăн тухнă. Противникăн икĕ танкне персе çĕмĕрнĕ, ыттисем каялла çавăрăнса кайнă. Çĕрле фашистсем пирĕн ротăна йĕри-тавра хупăрласа илнĕ, анчах та пирĕн боецсем çухалса кайман. Противник çине гранатăсемпе ывăтсе, вĕсем хупăрласа илнĕ çĕртен çĕмĕрсе тухнă. Икĕ кун хушши çапăça-çапăça пырса, красноармеецсем хăйсен чаçĕ патне çитнĕ. Тăшман тылĕнче совет пехотинецĕсем икĕ кĕпере, бензин тултарнă виçĕ автоцистернăна взрыв туса сирпĕтнĕ, фашистсен 23 салтакĕ ларса пыракан икĕ грузовика пĕтерсе тăкнă тата нимĕçсен ирĕксĕрех çĕре анса ларнă «Юнкерс-88» бомбардировщикне çунтарса янă.

* * *

Германипе Румыни войскисем тытса илнĕ Бессараби уезчĕсенче кĕрешекен партизансен отрячĕсем фашистсене кăнтăрла та, çĕрле те канлĕх памаççĕ. Хăюллăн пыра-пыра тапăнса, взрывсемпе пушарсем туса, партизансем противникăн чĕрĕ вăйне тăтăшах вĕлере-вĕлере пĕтереççĕ, боеприпассене, горючине тата продовольствине пĕтерсе тăкаççĕ. И. юлташ командир пулса ертсе пыракан партизансен пысăк отрячĕ уйрăмах ăнăçлăн кĕрешет. Август уйăхĕнче çак отрядри партизансем тăшманăн 14 танкĕпе бронемашинине, боеприпассем тиенĕ 32 грузовой автомобильне, продовольстви тиенĕ 44 повозкине тата бензин тултарнă 40 ытла цистернăна пĕтерсе тăкнă. Çак операцисем вăхăтĕнче партизансем Румыни салтакĕсемпе офицерĕсене 400 çынна яхăн вĕлернĕ. К. тата Ф. хушшинчи шоссе çулĕ тăрăх пыракан фашистсен мотоколонни çине тапăнни уйрăмах ăнăçлă пулнă. Çак пунктсем хушшинче çурмаçулта партизансем шоссе çулĕ çинче темиçе шăтăк алтса маскировка тунă, хăйсем çул тăрăх пытанса выртнă. Пирвайхи виçĕ машина çав шăтăксене анса кайнă та, колонна çулне пӳлсе лартнă. Тĕмсем хыçĕнчен тата канавсенчен автомашинăсем çине ручной гранатăсемпе бензин тултарнă бутылкăсем ывтăнма пуçланă. Партизан-пулеметчиксем Румыни салтакĕсем çине вăйлăн пеме тытăннă. Тăватă машина çул çинчех тухма хăтланнă, анчах та çул хĕрринчи тарăн канава ӳпĕнсе кайса лакса ларнă. Çак çапăçура пĕтĕмпе тăшманăн 16 автомашинине стройран кăларнă тата противникăн 80 салтакне çити пĕтерсе тăкнă.

* * *

Кăнтăр фронтĕнче пулса иртнĕ çапăçусенче пирĕн чаçсем Румынин 39-мĕш пехотнăй полк штабĕн чылай документсене тытса илнĕ. Çав документсем нумайĕш румын салтакĕсем Совет Союзне хирĕç вăрçма кăмăл туманнине кăтартса параççĕ. Çакна çирĕплетсе, полк командирĕ полковник Константин Симонеску 81-мĕш №-лĕ приказра çапла çырать: «Хăшпĕр салтаксем çапăçура пулас вырăнне, çапăçуран пăрăнаççĕ, пытанаççĕ тата çапăçу хыççăн çеç хăйсен подразделенийĕсене таврăнаççĕ». Полковник хăйĕн офицерĕсем çинчен те ырă сăмахах каламасть: «Эпĕ çакна чĕрене ыраттарсах палăртрăм, — тесе çырать вăл малалла, — пулса иртнĕ операцисенче пăхăнса тăракан мĕнпур офицерсем тĕлĕшпе хăйсен тивĕçне пăснă тĕслĕхсем нумай пулчĕç». Полковник кăтартса панă тăрăх, «тăшман умĕнче офицерсем хăйсем хăюсăр пулнине палăртнă. Хăшпĕр офицерсем макăраççĕ тата тарса пытанмалли вырăн тупса пама ыйтаççĕ, пулясенчен хăраççĕ, авиацирен хăраççĕ, артиллерирен пенинчен хăраççĕ. Теприсем пытанаççĕ, çапăçуран пăрăнаççĕ, хĕрарăмсемпе ачасем умĕнче çеç хăйсен хăюллăхне кăтартса параççĕ...» Полковник офицерсене Хĕрлĕ Çартан пример илме чĕнет: «Унăн воинĕсем калама çук чаплăн çапăçаççĕ тесе противник питех те тĕрĕс çирĕплетме пултарать».

* * *

Фронт çывăхĕнчи бассейнсенчи водниксем хăйсен службăри тивĕçлĕхне пурнăçа кĕртнĕ чухне хăюллăхпа шиксĕрлĕх кăтартса параççĕ. Фролов капитанăн çар грузне турттарса пыракан пароходĕ çĕрле çыран патне пырса тăнă. Тул çутăласси татах тăватă сехет юлнă. Пароход çине тата юханшыв çыранне часовойсем тăратнă та, пароход командипе охрана çывăрма выртнă. Анчах çур сехет те иртмен, çыранри часовойсем тăшман çывхарса килни çинчен пĕлтернĕ. Çийĕнчех парохода сыхлас ĕçе организациленĕ. Противника пулеметран персе кĕтсе илнĕ. Хире-хирĕç пересси иртченех пынă. Тул çутăлнă тĕле нимĕçсен çĕре яхăн салтакĕсем пароход командине атакăлама хăтланнă, анчах вĕсене водниксем каялла хăваласа янă. Пирĕн парохода тытса илме хăтланнă чух нимĕçсен 20 салтакĕ вилнĕ.

Шкипер Елькин илсе пыракан баржа çине тăшман снарячĕ пырса ӳкнĕ. Трюма шыв тулма пуçланă. Елькин юлташ йывăр аманнă пулсан та, хăйĕн постне пăрахса кайман. Вăл ертсе пынипе баржа экипажĕ снаряд ӳксе шăтарнă шăтăксене хăвăрт питĕрнĕ те, каравана юханшыв портне чиперех илсе çитернĕ. К. пристанĕ çине бомбăсем пăрахнă вăхăтра горючи тиенĕ баржа çине вут чĕртсе яракан 6 бомба ӳкнĕ. Матроссем Гулинпа Черкасов юлташсем паттăррăн тăрăшса, пушар пулассине сирсе янă. Гулин юлташ виçĕ бомбăна шыва тытса ывăтнă, пĕр бомбине хăйĕн бушлакĕпе сӳнтернĕ. Икĕ бомба корм люкĕсем çине ӳкнĕ. Черкасов юлташ аяла аннă та, вĕсене хăйăр сапса сӳнтернĕ. Хытă пиçсе кайнине пăхмасăрах, Черкасов юлташ вахтăна пăрахса хăварман. Пристаньри матроссем Голубев, Эмдин, Востряков, Лихорадов тата Якуненко юлташсем пароход çине пикировка тунă фашистла бомбардировщика винтовкăсенчен персе ӳкернĕ.

Пирĕн агитаторсем

ШАМАРША. Çĕнĕ Шăмăршăри «Новая деревня» колхозра тырпула кĕске срокра пуçтарса кĕртрĕç. Çанталăк çăмăрлă тăнă пулсан та, августăн 6-мĕшĕнче тыр вырма тухса, августăн 12-мĕшĕнче тырпулсене пухса кĕртрĕç. Колхозниксемпе колхозницăсем чĕререн тăрăшса ĕçлерĕç.

Колхозниксене ĕçре хавхалантаракансем комсомолецсемпе комсомолкăсем пулчĕç. «Новая деревня» колхозра уйрăмăнах комсомолка Ухварина юлташ колхозниксем хушшинче агитациллĕ-массăллă ĕçе лайăх туса пычĕ. Вăл уборка вăхăтĕнче бригадăри стена хаçатне 9 номер кăларчĕ. Уборка вăхăтĕнче тата авăн çапнă çĕре итем çине кайса, колхозниксем хушшинче отечественнăй вăрçăн фронтĕнчи ĕçсем çинчен каласа парать.

Хĕрлĕ Çара пулăшас ĕçе организацилес тĕлĕшпе те Ухварина юлташ тăрăшса ĕçлерĕ. Кашни бригадăрах колхозниксен пухăвĕсене ирттернĕ, оборона фончĕ тăвасси çинчен каласа ăнлантарнă, колхозниксем оборона фондне тĕреклетме 157 ĕçкунĕ çине тивекен тупăша панă. Çавăн пекех колхозницăсем 17 штука портянкăсем, 39 çăмарта, 27 тенкĕ те 86 пус укçа панă.

Çавăн пекех иккĕмĕш бригадăра та комсомолка О. Иванова юлташ 5 номер стена хаçачĕ кăларчĕ. Политикăллă ыйтусем тăрăх яланах каласусем туса ирттерет. Комсомолкăсем колхозницăсемпе пĕрле пĕр кун ситтермесĕр уйра ĕçлерĕç, ĕçлесе илнĕ ĕçкунне оборона фондне тĕреклетме пачĕç.

А. ДАВЫДОВА.

Вӗренӳ ҫулӗн малтанхи кунӗсем

Ҫамрӑк патриотсем хӑйсен сӑмахӗсене пурнӑҫа кӗртеҫҫӗ

СЕНТЕР, сентябрӗн 1-мӗш. Район центрӗнчи вӑтам шкула ачасем ирхине ирех пухӑнчӗҫ. Пӗрисем вӗренӳ ҫулӗ пуҫланнӑ ятпа кӑларнӑ «Отлично вӗренессишӗн» стена хаҫатне вулаҫҫӗ, ыттисем ушкӑн-ушкӑнӑн пухӑнса тӑнӑ та пӗр-пӗрне каникул вӑхӑтне мӗнле ирттерни ҫинчен каласа параҫҫӗ.

8-мӗш «А» класра вӗренекен отличник Леонид Орлов пионерсен районри лагерӗнче пулнӑ. Унтан таврӑнсан вӑл тӑван ялӗнчи колхозра ӗҫленӗ. Унӑн каласа памалли питех те нумай. Вӑл лагерьти пурнӑҫ ҫинчен каласа парса:

— Кӑҫалхи вӗренӳ ҫулӗнче эпӗ татах та лайӑхрах вӗренме тӑрӑшатӑп,—тет.

9 сехетре шкулӑн таса та ҫутӑ пӳлӗмӗсем тӑрӑх звонок янӑраса кайрӗ.

Акӑ, кӑҫал шкула пуҫласа вӗренме килекен ачасем вырнаҫнӑ класа пӗтӗм республика умӗнче мухтава тухнӑ вӗрентекен—РСФСР тава тивӗҫлӗ учителӗ Матвей Иванович Багров кӗрет. Унӑн кӑкри ҫинче Ленин орденӗ. Питӗ хаваслӑ пулчӗ ҫак тӗлпулу. Матвей Иванович ачасемпе калаҫу туса ирттерчӗ. Унӑн вӑрӑм ӗмӗрӗнче тин кӑна партӑсем хушшине ларакансемпе пайтах калаҫусем пулнӑ. Анчах паян вӑл уйрӑмах хумханни сисӗнет. Отечественнӑй аслӑ вӑрҫӑ кунӗсем—питӗ ответлӑ самант. Ҫакӑ умра ларакан пӗчӗк ачасенчен тӑван ҫӗршыв валли чаплӑ строительсем, паттӑр боецсем пӑхса ҫитӗнтермелле. Пӗрремӗш класра 40 ача. Вӗсем шкула лайӑх хатӗрленсе килнӗ, чылайӗшӗ вулама, ҫырма, шутлама пӗлеҫҫӗ. Пӗчӗк гражданӗсем те ҫӗршыв умӗнчи ответлӑха туяҫҫӗ.

С. НАЛИМОВ.

Ачасем отлично вӗренме пулаҫҫӗ

ҪӖМӖРЛЕ, сентябрӗн 2-мӗш. (**«Чӑваш Коммуни» корр.**). Ӗнер темиҫе пин ача партӑсем хушшине ларса ҫӗнӗ вӗренӳ ҫулне пуҫларӗҫ. Иртнӗ ҫултипе танлаштарсан, кӑҫал шкулсем пурте вӗренӳ ҫулне лайӑх хатӗрленни курӑнать, вӗсем ачасене шур енӗпе те ӑшшӑн кӗтсе илчӗҫ.

Хулари пӗрремӗш номерлӗ шкулта (директорӗ Соловьев юлташ) иртнӗ ҫулта 14 класс пулнӑ, кӑҫал унта 30 класс пулать, вӗсенче 900 ача ытла вӗренет. Учительсем ҫителӗклӗ. Кунта вӗренӳ ҫулӗ организованно пуҫланчӗ. Пирвайхи кунах занятисем кӑтартнӑ расписанисем тӑрӑх пулса иртрӗҫ.

Иккӗмӗш «А» класра занятине 45 ача пынӑ. Унта учительница Гаврилова юлташ вӗрентет. Вӑл малтанхи урокра пирӗн ҫӗршывра отечественнӑй вӑрҫӑ пыни, мухтавлӑ Хӗрлӗ Ҫар фашизма хирӗҫ паттӑррӑн ҫапӑҫни ҫинчен тата кӑҫалхи вӗренӳ ҫулӗнче тумалли ӗҫсем ҫинчен каласа, ачасене пурне те отлично вӗренме чӗнчӗ. Ачасем пурте отлично вӗренме сӑмах пачӗҫ. Иккӗмӗш урокра Гаврилова юлташ арифметика вӗрентрӗ.

Кӑҫал шкулсенче физкультурӑпа ҫар ӗҫне вӗрентме сехетсем ытларах уйӑрнӑ. Кунсӑр пуҫне кашни кунах уроксем пуҫланиччен физкультзарядка пулать. Ҫак ӗҫсене тума шкулсенче преподавательсем ҫителӗклӗ. Чылай шкулсем физкультура площадки тунӑ.

Единоличниксене манса хӑвармалла мар

ШАХАСАН. Государствӑна тырпул тӑратас тӗлӗшпе хӑйсен обязательствисене срокчен тултаракан колхозсен шучӗ ӳссех пырать. Ҫӗнӗ-Мами ялсоветӗнчи Молотов ячӗпе тӑракан, Шуркасси ялсоветӗнчи «Большевик» тата Сталин ячӗпе тӑракан, Ухман ялсоветӗнчи «Победа», «Ямурса», «Олешово» колхозсем хӑйсен обязательствисене 100 процентчӗпех тултарса, натуроплата тырри пама тытӑнчӗҫ.

Государствӑна тырпул тӑратас тӗлӗшпе ҫирӗплетнӗ пиллӗк кунлӑх графика колхозсем ытлашшипех тултарса пыраҫҫӗ. Ҫав вӑхӑтрах единоличниксем енӗпе ӗҫ начартарах пырать-ха. Вӗсем государствӑна тырӑ тӑратмалли плана сахалтарах пурнӑҫланӑ.

В. ЧЕРНОВ.

Сӗнтӗрвӑрри МТС трактористӗсем Николай Громовпа Александр Иванов юлташсем фронта тухса кайнӑ, вӗсен тракторӗсен рульне хӗрарӑмсем хӑйсен аллине илнӗ. **Ӳкерчӗк ҫинче:** фронта кайнӑ трактористсем вырӑнӗнче ӗҫлеме тӑнӑ Мария Щербакова (сулахайра) тата Елизавета Овчинникова.

Г. Костин фотоӳкерчӗкӗ.

Суту-илӳ ӗҫӗнчи ӳсӗмсем

Чӑвашторгӑн Канашри отделенийӗнчи работникӗсем совет суту-илӳвӗнче ҫӗнӗ ҫӗнтерӳсемшӗн кӗрешеҫҫӗ. 1-мӗш номерлӗ магазинри продавец Данилов, 2-мӗш номерлӗ магазинри продавецсем Карпычевӑпа Данилова юлташсем таварҫаврӑнӑш планне уйӑхран уйӑхах ирттерсе тултараҫҫӗ. Юлашки уйӑхсенче общественнӑй питани енӗпе уйрӑмах пысӑк ӳсӗм тунӑ. Июль уйӑх планне 162 процент, август уйӑх планне срокченех 120 процент ытла тултарнӑ. Работниксем хушшинче социализмлӑ ӑмӑрту сарӑлса пырать. 1-мӗш номерлӗ столовӑйӗнчи официанткӑсем Симоновӑпа Кутова юлташсем июльпе август уйӑхӗсенче хӑйсене панӑ плана ытлашшипех тултарнӑ. Повар Федоров юлташ апат-ҫимӗҫсене яланах лайӑх пӗҫерсе хатӗрлет. Ҫакӑншӑн ӑна столовӑйне апат ҫиме ҫӳрекенсем тав тӑваҫҫӗ.

Вырӑнти продовольстви ресурсӗсем тӑвас тӗлӗшпе те начар мар ӗҫлеҫҫӗ кунта. Сыснасем самӑртмалли пункт организациленӗ. План тӑрӑх ҫак ҫул вӗҫленнӗ тӗле сыснасем 70 пуҫ пулмалла, кунта халех 140 пуҫа ҫитернӗ. Сыснасене усрама лайӑх вите туса лартнӑ.

Ҫак вӑхӑта ҫитсе ҫырласем пӗр тонна илсе хатӗрленӗ. Ҫитес вӑхӑтра Патӑрьелӗнчи питомникрен татах 2 тонна илсе килме шутлаҫҫӗ. Икӗ вырӑнта кӑмпасем пухса тӑварламалли пунктсем организациленӗ.

Магазинсемпе лавкасенче сутакан таварсен шутӗнче вырӑнти промышленность предприятийӗсемпе промысла артелӗсем туса кӑларакан таварсем те сахал мар пулмалла. Ҫакна шута илсе, вунӑ кун каярах, вырӑнти таварсемпе суту-илӳ тума Канаш хулинче ҫӗнӗ магазин уҫрӗҫ. Унта корзинкӑсем, дивансем, куритесем тата хуҫалӑхра кирлӗ ытти таварсем те сутаҫҫӗ.

Т. МАЙОРОВ.

Республикӑри уйхирсенче

ИШЛЕЙ. «Ҫӗнӗ хунав» тата Киров ячӗпе тӑракан колхозсем кӗрхи тырӑсене августӑн 18-мӗш тӗлне акса пӗтернӗ. «Ҫӗнӗ хунав» колхозӑн ыраш калчисем 8—10 сантиметр ҫӳллӗш ӳсрӗҫ те ӗнтӗ. Ҫав вӑхӑтрах «Звезда» колхоз кӗрхи тырӑсене халӗ те акса пӗтермен-ха. Вӑрлӑхсене те кирлӗ таран хатӗрлемен.

Ф. ТУРХАНКАЙ.

* * *

ЭЛЕК. Колхозсем умӗнче тӑракан задача — вӑл малтанхи таса тырра государствӑна парасси пулать. Ҫавӑнпа та ӗнтӗ, пирӗн районри колхозсем государство умӗнчи обязательствӑсене срокчен тултарма тӑрӑшаҫҫӗ. Районӗпе халь 10 колхоз ытла 1941 ҫулшӑн государствӑна тӗштырӑ парса татрӗҫ. Хирлеппуҫӗнчи «Красный Октябрь» колхоз государствӑна тырӑ парса татнӑ хыҫҫӑнах машинно-тракторнӑй станци ӗҫлесе панӑшӑн 70 центнер тырӑ леҫсе пачӗ. Пур колхозсенче те халь авӑн ҫапма тытӑннӑ, ҫав вӑхӑтрах ҫурхи тырӑсене вырса пуҫтараҫҫӗ.

В. КАРПОВ.

КОМСОМОЛЬСКОЕ, сентябрӗн 2-мӗш. (**Телефон тӑрӑх**). Ӗнерхи куна районӗпе 450 гектар кӗрхи ҫӗртме тунӑ. «Двигатель революции» колхоз кӗрхи ҫӗртме тума 24 лаша уйӑрнӑ. Малтанхи кунсенче ҫак лашасене урӑх ӗҫе те яркаланӑ пулнӑ, халӗ апла тума пӑрахнӑ. Колхоз 63 гектар ытла ҫӗртме тунӑ. «Красный Октябрь» колхозра та ҫӗртме сухи тума ятарласа 8 лаша уйӑрнӑ. Суха тума уйӑрнӑ лашасене урӑх ӗҫе кӳлмеҫҫӗ. Колхоз кулленех 20 гектар таран сухалать.

П. КАЗАКОВ.

* * *

ТӐВАЙ. Уразкассинчи «Трудовой путь» колхозӑн пур участокӗнче те хӗрӳллӗ ӗҫсем пуҫланчӗҫ. Колхозниксем ӗҫе пӗр сын пек тухаҫҫӗ. Колхозниксем Вырӑс Нӑрваш колхозне икӗ кун ыраш вырса пачӗҫ. Кӗрхи тырӑсене те августӑн 23-мӗш тӗлне акса пӗтернӗ. Ҫурхи тырӑсене вырнӑ ҫӗрте колхозниксем ӗҫ нормине кулленех тултарса пыраҫҫӗ. Пӗрремӗш бригадӑра ӗҫлекенсенчен чылайӗшӗ хӑйсен нормисене 200 процент таран тултарса пыраҫҫӗ. Хӑшпӗр колхозницӑсене авӑн ҫапма тӑратнӑ, халӗ вӗсем 14 гектар ҫинчен кӗртнӗ ыраша ҫапса пуҫтарнӑ.

В. ДАНИЛОВ.

Силос хываҫҫӗ

КӲКЕҪ. ВЛКСМ Чӑваш обкомӗн бюровӗ силос хывас тӗлӗшпе вунӑкунлӑх ирттересси ҫинчен йышӑннӑ постановленине пурнӑҫа кӗртес ӗҫе Шупашкар районӗнчи комсомолецсемпе ҫамрӑксем хӗрӳллӗн тытӑнчӗҫ.

«Чуваш. ЦИК» колхозри комсомол организацийӗ (секретарӗ Захаров юлташ) силос хывас ӗҫе ҫамрӑксене, шкул ачисене явӑҫтарса 30 тонна хывса хӑварчӗ, плана ытлашшипех тултарчӗ. Халӗ ҫулҫӑллӑ апат хатӗрлес тӗлӗшпе ӗҫлет.

Н. К. Крупская ячӗпе тӑракан колхозра вунӑкунлӑх пуҫланиччен силос хывас ӗҫе тытӑнман пулнӑ. Комсомол организацин секретарӗ Иванова юлташ ертсе пынипе 4 кун хушшинче 41 тонна хыврӗҫ, плана 100 процентчӗпех тултарчӗҫ.

«Дружба» колхозра пионерсемпе шкул ачисен вӑйӗпе кӑна 10 тонна хывнӑ.

* * *

ИШЛЕЙ. Районри нумай колхозсенче силос хывас тӗлӗшпе комсомолецсенчен ятарласа уйӑрнӑ бригадӑсем ӗҫлеҫҫӗ. Вунӑкунлӑх пуҫланнӑранпа «Тиуши» колхоз 40 тонна, «Коммунист» —30 тонна, «Ырашпулӑх» — 36 тонна, «Осоавиахим» — 26 тонна силос хыврӗҫ. Тӑватӑ кун хушшинче районӗпе 413 тонна силос хывнӑ, 26 шӑтӑк чавса хатӗрленӗ. Унсӑр пуҫне, «Ҫӗнӗ пурнӑҫ» колхозри комсомолецсем 50 лав, «Чӑваш Коммуни» колхоз 40 лав ҫулҫӑллӑ апат хатӗрленӗ.

50 пин тенкӗлӗх

ҪӖМӖРЛЕ. (**«Чӑваш Коммуни» корр.**). Районри ӗҫсыннисем оборона фондне укҫа-тенкӗ, ялхуҫалӑх продукчӗсем, хаклӑ япаласем панисӗр пуҫне тата заем облигацийӗсем чылай параҫҫӗ.

Вӑрманти колхозсен ялсоветне кӗрекен ӗҫсыннисем оборона фондне темиҫешер центнер тӗштырӑ, аш-какай, сӗт-ҫу тата 6670 тенкӗлӗх заем облигацийӗсем пачӗҫ. Хутар ялсоветӗнчи колхозниксемпе служащисем те пӗтӗмпе 9245 тенкӗлӗх заем облигацийӗсем хыврӗҫ. Тӑван, Егоркино, Турхан ялсовечӗсенчи колхозниксем оборона фондне ялхуҫалӑх продукчӗсем тата темиҫешер пин тенкӗлӗх облигацисем панӑ.

Предприятисемпе учрежденисенчи служащисем, пурте тенӗ пекех оборона фондне пӗр кунхи ӗҫ укҫине парса пыраҫҫӗ. Кунсӑр пуҫне вӗсем заем облигацисем те сахал мар пачӗҫ. Сӑмахран, поликлиникӑри врач Архангельская юлташ оборона фондне 2160 тенкӗлӗх, УНХУ районри инспекторӗ Тайкин юлташ 1000 тенкӗлӗх, Райисполком председателӗ Носков юлташ 1.300 тенкӗлӗх заем облигацийӗсем хывнӑ.

Ку тариччен районри учрежденисемпе организацисенче ӗҫлекенсем тата колхозниксемпе исполкомсен работникӗсем оборона фондне 50 пин тенкӗлӗхе яхӑн заем облигацийӗсем панӑ.

Ӗҫкунӗ хушса панӑ

Ҫӗн-Алдышри «Волга» колхозри (Вӑрнар р.) шкул ачисем ҫуллахи вӑхӑтра уйхирте тӑрӑшса ӗҫлерӗҫ. А. Степанов, В. Вершинин, А. Егоров, Е. Николаева вӗренекенсем иккӗмӗш бригадӑра звеноводсем пулса ӗҫлерӗҫ. Кашни кун колхозниксем мӗн чухлӗ вырнине, сыхнине шута илсе пычӗҫ. Уборкӑра лайӑх ӗҫленӗшӗн, колхозниксен ӗҫкунӗсене тӗрӗс, вӑхӑтра шутласа пынӑшӑн, иккӗмӗш бригадӑн бригадирӗ вӗсене хӑйсем ӗҫлесе илнӗ ӗҫкунӗ ҫумне тата 10 ӗҫкунӗ хушса пачӗ. Колхоз правленийӗ те вӗсен ӗҫне ырларӗ.

И. ГРИГОРЬЕВ.

БИБЛИОГРАФИ

„Тӑван ҫӗршывшӑн“

М. Кибекӑн халӗ кӑна пичетленсе тухнӑ кӗнекине*) пурӗ пиллӗк калав кӗнӗ. Вӗсен теми: Хӗрлӗ Ҫар, красноармеецсемпе командирсем, вӗсен паттӑр ӗҫӗ. Пирӗн Хӗрлӗ Ҫарӑн мирлӗ вӑхӑтри пурнӑҫне кӑтартса панӑ-и калавра е ҫамрӑк каччӑ Виктор вӗренӗве тухса кайнине сӑнланӑ-и — пуринче те вӗсенче пӗр шухӑш, пӗр туртӑм тухса тӑрать: ҫак ӗҫсем пӗтӗмпех тӑван ҫӗршывшӑн, унӑн тӗрекӗшӗн пулса пыраҫҫӗ.

«Хӑй мӗншӗн кӗрешнине пӗлекен Ҫара ҫӗнтерме ҫук» (И. В. Сталин). Ҫавӑнпа хӗрлисен суранлӑ, выҫса кайнӑ, кунӗпе утса ывӑннӑ интернационаллӑ роти 1920-мӗш ҫулта тӑшманӑн аван хӗҫпӑшалланнӑ икӗ батальонне аркатса тӑкать.

Акӑ тата санинструктор Ида Шмуленсон. Гродно патӗнчи хаяр ҫапӑҫура унӑн ашшӗ, майор Шмуленсон, паттӑр вилӗмпе пуҫне хунине пӗлсенех, Ида медицина институтӗнчен вӗренме пӑрахса, хӑй ирӗкӗпе Хӗрлӗ Ҫара каять. Пӗр шикленмесӗр, аманнӑ красноармеецсене вӑхӑтра пулӑшу парса, вӗсене вилӗмрен те, асапран та хӑтарать.

М. Кибек хӑйӗн геройӗсене: красноармеецсене, командирсене, политработниксене сывӑххӑн пӗлсе сӑнлать. (М. Кибек хӑй—Хӗрлӗ Ҫар лейтенанчӗ). Вӗсен пурнӑҫне пур енчен те тӗплӗн пӗлсе тӑрать. Ҫавӑнпа ун кашни калавех витӗмлӗ те ӗненмелле. Геройсем те — паттӑр ҫынсем

Ӗлӗкрех ҫырнӑ калавӗсенче («Капитан Кочетков») чӗлхе тӗлӗшӗнчен хӑшпӗр кӑлтӑксем сисӗнеҫҫӗ пулсан, каяраххисенче автора пӗр ӳпкев сӑмах каламалли те ҫук. «Санинструктор» калава вара питӗ те илемлӗ ҫырнӑ.

«Тӑван ҫӗршывшӑн» кӗнекене кашни вулакана пысӑк интереспа вуласа тухассӑн туйӑнать.

Ф. Аф.

*) М. Кибек. «Тӑван ҫӗршывшӑн». Чӑваш АССР Государство Издательстви. Шупашкар. 1941 ҫул.

Театр сезонӗ пуҫланас умӗн

Чӑвашсен Академи театрӗ хӑйӗн кӑҫалхи сезонне сентябрӗн 15—17-мӗшӗсенче уҫать. Чи малтан грузинсен драматургӗ Георгий Мдивани ҫырнӑ «Батальон хӗвеланӑҫне каять» ятлӑ пьесӑна чӑвашла лартса параҫҫӗ. Куҫаракансем — Н. Айзманпа И. Молодов. Пьесӑри ӗҫсем пирӗн паянхи кунсенче, отечественнӑй вӑрҫӑ фрончӗсенчен пӗринче, пулса иртеҫҫӗ.

Паллӑ рольсене ҫак артистсем выляҫҫӗ: РСФСР тава тивӗҫлӗ артисчӗ Б Алексеев (Отар), Чӑваш АССР тава тивӗҫлӗ артисчӗ И. Молодов (Ило), М. Иванова (Марина), Чӑваш АССР искусствӑсен тава тивӗҫлӗ деятелӗ Н. Айзман (Георгий Гигаури), Семенов (Барута), Ургалкин (Шевелев) т. ыт. те.

Постановка — Л. Н Родионовӑн.

И. ИЛЛАРИОНОВ.

Шкул ачисем Атӑл ҫинче шыва кӗреҫҫӗ.

К. Бабаев фотоӳкерчӗкӗ.

Нимӗҫ фашисчӗсен ҫарӗн авантюристла тактики

Германи фашисчӗсене хирӗҫ пыракан вӑрҫӑра Хӗрлӗ Ҫар ирсӗр те сӗмсӗр тӑшманӑн тактикине часах пӗлсе ҫитсе, питех те вӑйлӑн хирӗҫ тӑмалли хӗҫпӑшалсемпе тата майсемпе усӑ курма пултарнӑ. Ҫапла ӗнтӗ ССР Союзне хирӗҫ «блицкриг» тумалли—урӑхла каласан, ҫиҫӗм пек хӑвӑрт пыракан вӑрҫӑпа ҫӗмӗрмелли фашистла плансем путса ларчӗҫ.

Ҫиҫӗм пек хӑвӑрт пыракан вӑрҫӑн киревсӗр теорине хатӗрлесе, Германин ҫар специалисчӗсем фашистла ҫарӑн тактикине, тӗпрен илсен, икӗ йышши войскӑпа—авиаципе тата танксемпе усӑ курмалла тунӑ. Европӑри вӑрҫӑ опычӗ ҫакна кӑтартса пачӗ: хӑватлӑ та хӑвӑрт куҫса ҫӳрекен техникӑна хирӗҫ ҫителӗклӗ мар вӑй тӑрать пулсан, ҫавӑн пек тактика чӑнах та ӑнӑҫлӑ пулать. Нимӗҫсем Польшӑра, Францире, Югославире тата ытти ҫӗршывсенче те «блицкриг» туни вӗсене хирӗҫ кучухлехи механизациленӗ ҫар отпор паманнине пула ӑнӑҫлӑ пулнӑ.

Противник ҫине кӗтмен ҫӗртен пырса кӗрсе, хӑвӑрт ҫапнипе анӑратса, [illegible] янӑ танксемпе тата авиаципе унӑн тылӗсене хӑратса, Германи военщини ҫавӑн пек меслетсемпе вӑрҫнине нимӗнле те пӑсма ҫук закон туса хунӑ. Нимӗҫсен хальхи тактикине пӗтӗмпех авантюристла теме пулать, мӗншӗн тесен вӑл, чи малтан, противникӑн сехрине хӑпартас тата ӑна хирӗҫ тӑма пултараймми тӑвас задача лартать. Анчах ҫавӑн пек тактика, паллах ӗнтӗ, пӗр пек вӑйсем пур, кӑмӑл-шухӑш тӗлӗшӗнчен ҫирӗп тата хирӗҫ тӑрса вӑйлӑн ҫапма пултаракан противникпа ҫапӑҫнӑ чухне ӑнӑҫлӑ пулма пултараймасть.

Вӑрҫӑ опычӗ ҫакна кӑтартса пачӗ: нимӗҫсем хӑйсен ҫарӗсене наступлени ӗҫӗсене тума вӗрентсе воспитани параҫҫӗ; наступлени вӗсен вӑйлӑ енӗ, оборона пултарулӑхӗ чылаях вӑйсӑр, тивӗҫлӗ ҫирӗплӗх ҫук. Ҫарпа унӑн команднӑй составне ҫавӑн пек воспитани пани Германи войскисем Европӑра тунӑ ҫӑмӑл та йӳнӗ хак тӑракан ҫӗнтерӳсенче усӑллӑ пулнине кӑтартса пачӗ. Анчах фашистсен ҫарӗсем сарлака оборонӑна хурмалла пулсан, ҫиҫӗмлӗ хӑвӑртлӑхпа пыракан вӑрҫӑ ҫинчен вӗрентекен киревсӗр теори ӑна тӑвакансене хирӗҫ хӑвӑртрах ҫаврӑнса тӑма пултарать.

Ҫӗр ҫинче тӑвакан наступлени операцинче нимӗҫсем тӗп роле танк чаҫӗсене параҫҫӗ. Мотопехотӑпа тата механизациленӗ артиллерипе пӗрле, сывлӑшран вӑйлӑ авиаци пулӑшса пынипе, Германин бронетанковӑй дивизийӗсем противник вырнаҫнӑ ҫӗре шала кӗрсе кайма тӑрӑшаҫҫӗ. Татса кӗрсе, вӗсем малалла ыткӑнаҫҫӗ те хӑйсен флангӗсемпе тылӗсене ҫирӗплетме пӗртте тӑрӑшмаҫҫӗ. Ҫавӑн пек тунипе нимӗҫсем противникӑн фронтне яланах уйӑрса яма, унӑн вӑйӗсене уйрӑм ушкӑнсене пайлама, вара, ҫав ушкӑнсене танк хыҫӗнчен пыракан пехотӑпа атакӑласа, вӗсене пайӑн-пайӑн пӗтерме пулать, тесе шутлаҫҫӗ.

Францире чӑнах та ҫакӑн пек пулнӑ та ӗнтӗ, унта французсен ҫирӗп мар пехота чаҫӗсем, вӗсене нимӗҫсем хупӑрласа илсен, хирӗҫ тӑма пӑрахнӑ.

Хӗрлӗ Ҫарпа ҫапӑҫнӑ чухне нимӗҫсен ҫавӑн пек авантюристла тактики урӑх майлӑ результатсем парать. Пирӗн оборонӑра ҫирӗп, ирсӗр тӑшмана хирӗҫ юлашки патрон юлмиччен ҫапӑҫма хатӗр войскӑсем, вӗсене пӗтӗмӗшпех хупӑрласа илсен те ҫапӑҫма пӑрахмаҫҫӗ. Нимӗҫ танкӗсем пирӗн фронтӑн вӑйсӑр участокӗсене пӗлсе хӑш чухне татса кӗрсен те, совет пехоти вӗсене малалла ярать, унтан ҫӗнӗрен пӗрлешсе, тӑшманӑн пехотине унӑн мотомеханизированнӑй чаҫӗсенчен татса илет. Ҫапла вара, пирӗн ҫарсем вырнаҫнӑ ҫӗрсене шала кӗрсе кайнӑ фашистсен танкӗсем хӑйсемех оперативлӑ хупӑрлас обстановкӑна лекеҫҫӗ, вӗсене вара унта совет войскисемпе авиаци час-часах ҫӗмӗрсе тӑкать. Шӑпах ҫапла майпа Минск ҫывӑхӗнче совет ҫарӗсем Германин 39-мӗш танковӑй корпусне, Остров патӗнче Германин 8-мӗш танковӑй дивизине, Новоград-Волынский ҫывӑхӗнче темиҫе танковӑй чаҫсене ҫӗмӗрсе тӑкнӑ.

Тӑшман танкӗсен хӑватлӑ колоннисене хирӗҫ кӗрешес ӗҫре Хӗрлӗ Ҫар чаҫӗсен вӑрҫӑ тактикине кӑтартса парас тӗлӗшпе ҫак факта илсе кӑтартӑпӑр. Вӑйлӑ противник хӗснипе каялла чакса пыракан Н-ски стрелковӑй дивизи сарлака фронтра оборонӑна куҫнӑ. Разведка чаҫах нимӗҫ танкӗсен пысӑк колонни курӑнни ҫинчен пӗлтернӗ. Фашистсем чеех мар хӑтланнине пӗлсе дивизи командирӗ хӑюллӑ решени — нимӗҫ танкӗсене пирӗн тыла кӗртсе, унта ҫавӑрса илсе пӗтермелли решени йышӑннӑ. Пирӗн каялла чакакан чаҫсем малтанах палӑртса хунӑ маневр тунине тавҫӑрса илмесӗр, тӑшманӑн 300 танкӗ пирӗн оборонӑран шала кӗрсе кайнӑ. Ӗҫ каҫалапа пулнӑ. Н-ски дивизи командирӗ нимӗҫ танкисчӗсем ҫӗр каҫма вӑрмана чарӑнассине пӗлнӗ. Чӑнах ҫапла пулнӑ та.

Совет разведчикӗсем тӑшмана тимлӗн сӑнаса тӑнӑ. Каҫ пулса ҫитсен, пирӗн дивизи чаҫӗсем тӑшмана хупӑрлама тытӑннӑ. Вӑрман патне пур енчен те пехота отрячӗсем пынӑ. Дивизи командирӗ ҫавӑнтах темиҫе батарея янӑ, вӗсене пӗр шавсӑр позици йышӑнса, танксем ҫине тӳрӗ наводкӑпа пеме приказ панӑ.

Сӗмсӗр тӑшман хӑйне-хӑй питех те шаннӑ тата тимсӗр пулнӑ пирки ҫӗрле нимӗн те сӑрхаман. Анчах ҫутӑласпа пирӗн батарейӑсем сасартӑках пеме тытӑнсан, фашистсен речӗсенче паника ҫӗкленнӗ. Вут кӑшӑлӗнчен тухас тесе нимӗҫ танкисчӗсем ахалех ҫапкаланнӑ. Вӗсем хӑтӑлайман: 300 танка пӗрне те хӑвармиччен ҫӗмӗрсе тӑкнӑ.

Германин танк войскисем вӑрҫа мӗнле йӗркеленсе кӗнинче гитлеровецсен бандитла сӗмсӗрлӗхӗ уҫҫӑн курӑнса тӑрать, вӗсем противника хӑратса пӑрахма тӑрӑшаҫҫӗ. Танк соединенийӗ умӗнче, ялан пекех, ҫӑмӑл вӑйсем: бронемашинӑсемпе мотоциклсем пыраҫҫӗ. Вӗсем питех те хӑвӑрт пыраҫҫӗ, пур еннелле те автоматсенчен переҫҫӗ, оборонӑрисен чӗрӗ вӑйӗсене стройран кӑларма шут тытмасӑрах переҫҫӗ. Мотоциклсем ҫине ларнӑ ҫав кӗтӗвӗн тӗп задачи, — аптӑратса ӳкересси, хӑратса пӑрахасси пулать.

Вӗсен танк дивизийӗ наступленине е пӗр, е икӗ колоннӑпа пырать. Ҫапла вара, ӑнӑҫлӑ пулнӑ ҫӗрте, вӑл пирӗн фронта ансӑр линипе кӗрсе каять, унӑн флангӗсем питех те тӗрексӗр. Танк дивизийӗ хыҫҫӑн мотопехота пырать, вӑл танксем тунӑ ҫӗнтерӗве пысӑклатса ҫирӗплетмелле. Ак ҫав пехотӑна ӗнтӗ, ун ҫумӗнчи танксене татса илсе, Хӗрлӗ Ҫарӑн чаҫӗсем пӗрре ҫеҫ мар хупӑрласа, пӗр ҫын хӑвармиччен пӗтерсе тӑкнӑ.

Нимӗҫсен бомбардировка тӑвакан тата истребительсен авиацийӗ ҫавӑн пекех авантюристла хӑвӑрт та пуҫа ҫаврӑнмалла ӑнӑҫу тӑвас задача лартать. Анчах фашистла летчиксем пирӗн истребительсемпе ҫапӑҫасшӑнах мар, вӗсен бомбардировщикӗсем вара, пирӗн истребительнӑй авиаци е зенитнӑй артиллери зонине лексен, хӑйсен умне лартнӑ задачӑсене пурнӑҫа кӗртмесӗрех хӑвӑрт маневр тума тытӑнаҫҫӗ тата час-часах бомбӑсене ӑҫта килчӗ унта пӑрахса тараҫҫӗ.

Пирӗн летчиксен паттӑрлӑхӗ, хӑюллӑхӗ тата час тавҫӑрса илни Гитлер ҫӑханӗсен чеелӗхӗсене ним юлмиччен пӗтерсе лартать. Пӗр паллӑ тӗслӗх ҫеҫ илер. Фашистла захватчиксене хирӗҫ пӗр уйӑх хушши пынӑ вӑрҫӑра Совет Союзӗн Геройӗ авиаци генерал-майорӗ В. Шевченко ертсе пыракан авиазвено сывлӑшри ҫапӑҫусенче противникӑн 71 самолетне персе антарнӑ, 35 самолетне тӑшман аэродромӗсем ҫине тапӑннӑ вӑхӑтра пӗтернӗ. Кунта Шевченко юлташ соединенийӗ фашист танкӗсен, автомашинисен колоннисене, пехотӑна, артиллерине ҫӗмӗрсе тӑкнисем кӗмеҫҫӗ. Соединенин ҫухатӑвӗ тӑшмансенчен тӑватӑ хут сахалтарах пулнӑ. Мӗнле пулнӑ-ха ҫавӑн пек ҫӗнтерӳ? Вӑл чи малтан, совет пилочӗсен шухӑш-кӑмӑлӗ Хӗрлӗ Ҫарӑн ытти боецӗсен пекех ҫирӗп пирки пулнӑ. Сталинла соколсем тӑшман ҫине тӳрех пырса, ҫамкаран ҫапаҫҫӗ. Тӳрех ҫапӑҫасран пӑрӑнса, фашистла сӗмсӗр вӑрӑ-хурахсем — мирлӗ хуласем ҫине бомбӑсем пӑрахма юратаканскерсем — тӗрлӗ еннелле вӗҫсе саланаҫҫӗ. Вӗсем совет самолечӗсем ҫине кӗтмен ҫӗртен, вӑрттӑн тапӑнма хӑтланаҫҫӗ. Анчах фашистсене ҫапла вӑрӑ-хурахла хӑтланни те пулӑшмасть. Пирӗн герой-летчиксем «кӗтес хыҫӗнчи тапӑннисене» хирӗҫ ҫапма яланах хатӗр, ҫапаҫҫӗ те.

Пехотӑра та, артиллеринче те фашистсем ҫавӑн пекех ытти гитлеровецсен тактикипех усӑ курма хӑтланаҫҫӗ. Пехота ялан пекех цепь туса тапӑнать. Офицерсем кайра салтаксене хистесе пыраҫҫӗ, каялла чакма хӑтлансан — вӗсене ҫавӑнтах персе вӗлереҫҫӗ. Пирӗн оборонӑн хӑшпӗр участокӗсене фашистсем пӗртте атакӑламаҫҫӗ, наступлени тӑвакан ударлӑ полксем хушшинче юлаҫҫӗ. Ҫав полксем, оборонӑн шал енне савӑл пек кӗрсе, ҫапаланнӑ ҫар групписен флангӗсенче тата тыл еннелле наступлени тума хӑтланаҫҫӗ.

Питех те паллӑ ӗнтӗ, кунта та вӗсем оборонӑра тӑракан противника хӑратса ӳкерессишӗн, унӑн хирӗҫ тӑрас пултарулӑхне пӗтерессишӗн, вара тарӑн прорыв тунӑ пек кӑтартса, ӑна каялла чакарасшӑн. Ҫирӗп те пӗлсе ертсе пыракан войскӑсене тӗлпулсан, ҫавӑн пек тактика нимӗҫсене питех те пысӑк сиен кӳни ҫинчен калама кирлӗши ӗнтӗ? Ҫапла, Смоленск енче пирӗн чаҫсем Германин 5-мӗш пехотнӑй дивизине ҫӗмӗрсе тӑкнӑ, ҫав дивизи совет войскисене татса илесшӗн пулнӑ, анчах ӑна хӑйне пирӗн войскӑсем ҫавӑрса илнӗ. Фашистсен ытти дивизийӗсемпе полкӗсем те нумайӗшӗ ҫавӑн пекех пулнӑ. Чи кирли вӑл — нимӗнрен те хӑраса ӳкменни, хумханманни, обстановкӑна тӗрӗс шута илни, ҫирӗплӗх. Пирӗн Хӗрлӗ Ҫар командирӗсен, комиссарӗсен, боецӗсен ҫав пахалӑхсем пурте пур. Ҫав пахалӑхсем ӗнтӗ пирӗн паттӑр Хӗрлӗ Ҫара фашистсене аркатса тӑкмалла пырса ҫапма май параҫҫӗ, ҫавӑнпа та нумайӗш фашистсем чӑннипех иккӗленсе ҫапла ыйтаҫҫӗ: Гитлерӑн вӑрҫӑ тактики пурне те тума пултарать-и вара? теҫҫӗ.

Нимӗҫсен вӑрҫӑ ӗҫӗнче пӗр паллӑ схема, хытса ларнӑ йӗрке ытларах. Ӗлӗк юрӑхлӑ пулнӑ ҫав йӗрке, Германи генералӗсемшӗн ҫӗнтерӳсем тумалли яланах юрӑхлӑ меслет пек туйӑнать пулас. Хӗрлӗ Ҫар паттӑррӑн хирӗҫ тӑрса фашистсене питех те пысӑк поражениссем кӳнине тата вӗсем кӑмӑлӗсене хуҫнине пӑхмасӑрах, гитлеровецсем хӗрсе кайсах картла вылякан ҫынсем пек нимӗне те пӑхмасӑрах ҫав тактикӑпах усӑ кураҫҫӗ-ха, вӗсем хӑйсене кирлӗ резервсене пӗртте шеллемеҫҫӗ. Анчах ССР Союзне хирӗҫ пыракан вӑрҫӑра фашистсен генералӗсем усӑ куракан авантюристла тактика гитлеровецсем кӗтнӗ результатсене памӗ — памарӗ те ӗнтӗ.

Хӗрлӗ Ҫар нимӗҫсен тактикине пӗлсе ҫитрӗ, халӗ ӗнтӗ вӑл Гитлерӑн вӑрҫӑллӑ авантюрине хирӗҫ кӗрешме кашни кунах лайӑхрах та лайӑхрах меслетсем тупать.

Полковник **Е. БОЛТИН.**

Ответлӑ редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

РЕДАКЦИ АДРЕСӖ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторӑн — 0—67, редактор заместителӗн — 3—97, редакци секретарӗн — 4—40, пропаганда пайӗн — 4—97, парти пурнӑҫ пайӗн — 7—97, ялхуҫалӑхӗпе промышленность пайӗсен — 0—68, ҫырусемпе рабселькорсен пайӗн — 2—30, дежурнӑйӑн — 6—23, «Ленин ҫулӗпе» журналӑн — 0—85, издательство конторин—0—23.

НТ 5108

Гор. Чебоксары, типография № 1 Управления издательств и полиграфии при СНК ЧАССР, Заказ № 406, Ф. 6. 58 x 84 п. л.